

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.105.2024.MK
3327026.13159308.10886291
Warszawa, 14-10-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Fryderyka Kapinosa i grupy posłów dotyczącą podjęcia działań zmierzających do zniwelowania skutków polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r. w sprawie wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach znajdujących się w zarządzie PGL Lasy Państwowe (K10INT4210) przedstawiam następujące informacje:

Przede wszystkim chciałbym podkreślić, że nadrzędnym celem Kierownictwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska jest zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszych ekosystemów leśnych, wzmocnienie pełnionych przez nie funkcji oraz świadczonych usług ekosystemowych. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez reformę obecnego modelu gospodarki leśnej, której elementem jest wyłączenie części lasów z funkcji produkcji surowca drzewnego. Gospodarka leśna na tych terenach zostanie ukierunkowana na pełnienie funkcji ochronnych i społecznych.

Planowane działania są odpowiedzią na zagrożenia wynikające z utraty różnorodności biologicznej oraz zmian klimatycznych, jak również wpisują się w krajowe i międzynarodowe zobowiązania dotyczące tych zagrożeń. Wychodzą naprzeciw oczekiwaniom polskiego społeczeństwa i zgadzają się również z ideą prowadzenia zrównoważonej i odpowiedzialnej społecznie gospodarki leśnej.

Wyłączanie lasów z intensywnego użytkowania rębego nie jest tylko wolą samego Ministerstwa Klimatu i Środowiska, ale wynika z Polityki Leśnej Państwa. Jest to dokument zatwierdzony przez Sejm Rzeczypospolitej Polski i przyjęty przez Radę Ministrów 22 kwietnia 1997 roku, wciąż obowiązujący na terenie całego kraju, także w Lasach Państwowych. W rozdziale II PLP („Tezy polityki leśnej państwa”) w punkcie 5 czytamy, że analiza stanu lasów i wyznaczenie kierunków rozwoju leśnictwa, niezbędnych dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej, gospodarczej i społecznej państwa wymaga uwzględnienia różnych warunków, w tym: „potrzeby wyłączenia z produkcji lasów o charakterze zbliżonym do pierwotnego, zasługujących na ochronę prawną lub objęcia zasadami gospodarstwa specjalnego.” Ministerstwo wdrażając moratorium postępuje zgodnie z wymogami dokumentu strategicznego, jakim jest Polityka Leśna Państwa.

1 Czy Pani Minister ma zamiar i w jaki sposób zrekompensować straty Skarbu Państwa i ZUL z tytułu niepozyskania drewna z obszarów objętych moratorium z dnia 8 stycznia 2024 r?

Podkreślić należy w tym miejscu, że jest to 110 mln zł strat dla Skarbu Państwa i 43 mln zł strat dla ZUL, tylko w przypadku RDLP Krosno.

W interpelacji Państwa Posłów brak sposobu wyliczenia sum sugerowanych strat, niełatwo więc się do nich odnieść bezpośrednio. W opinii Ministerstwa straty takie nie będą miały miejsca. To właśnie moratorium zapobiega realnym stratom materialnym i finansowym samorządów z tytułu prowadzenia gospodarki leśnej. Chociażby gminy górskie i podgórskie tracą zasoby wody pitnej, ponoszą koszty napraw dróg zniszczonych przez samochody wywożące drewno, tracą walory krajobrazowe z powodu zrębów, osuwisk, uszkodzonych koryt rzek i potoków. Z zapytania poselskiego Pana Posła Macieja Koniecznego (nr K10ZAP761) wynika, że w regionie Bielska-Białej straty te sięgają nawet 100 mln rocznie.

Zapobieganiu takim stratom ma służyć m.in. wyłączenie części lasów z intensywnego użytkowania rębego (owe koalicyjne 20%). Ministerstwo doskonale zdaje sobie sprawę z faktu, że zachowanie sędziwych lasów na danym obszarze w długim okresie czasu sprzyja ochronie zasobów uważanych za kluczowe. Sprzyja ochronie źródeł, zasilaniu wód podziemnych oraz retencji wody w glebie. Poza wsiąkaniem, wzrost powierzchni zalesionej w zlewni danej rzeki zwiększa intercepcję (zatrzymywanie wody na powierzchni roślin), ewapotranspirację (parowanie i odprowadzanie wody przez rośliny). Wysoki stopień zalesienia zlewni nawet kilkukrotnie zmniejsza ekstremalne spływy powierzchniowe (w tym niebezpieczny spływ liniowy), stabilizuje sezonową zmienność spływów i zmniejsza szkody powodowane przez powodzie.

Stabilizujący wpływ lasów na obieg wody ma także znaczenie na nizinach, ale przede wszystkim w górach. Hydrologia terenów górskich jest niezwykle wrażliwa i w znacznej mierze decyduje o uwodnieniu nie tylko lokalnych gmin, ale też sieci rzecznej kraju, np. o powstawaniu ewentualnych fal powodziowych. Tymczasem z publikacji dr Andrzeja Affeka wynika, że w 15 nadleśnictwach Podkarpacia (m.in. Bieszczady) na kilometr kwadratowy powierzchni leśnej mamy już do 13,5 km dróg i szlaków zrywkowych.¹ Takie szlaki działają jak rynny odpływowe i sprzyjają szybkiemu spływowi wody w dół zlewni i powstaniu powodzi.

---

¹ http://rcin.org.pl/igipz/Content/70398/WA51_91863_r2019-t91-z1_Przeg-Geogr-Affek2.pdf

Droga leśna w lasach ochronnych nadleśnictwa Lutowiska, RDLP Krosno (Fot. Archiwum MKIŚ)

Działania ochronne polegające na zaniechaniu wycięcia sprzyjają również konserwacji gleb. W przeciwieństwie do lasów gospodarczych a także tzw. „ochronnych”, w których w rzeczywistości prowadzi się regularną gospodarkę leśną, w lasach faktycznie wyłączonych z użytkowania gleba rzeczywiście jest chroniona: nie odstawiają jej zręby zupełne albo orka głęboka, nie jest więc narażona na erozję wietrzną i wodną, a proces glebotwórczy nie zostaje przerwany. Wszak jeden centymetr pełnowartościowej gleby powstaje od 200 do 500 lat.² W końcu lasy z mniejszą ilością dróg a większą powierzchnią zachowanych mokradł i starodrzewów nie płoną tak często i rozlegle jak te intensywnie użytkowane. Sprzyjają również ochronie bioróżnorodności oraz funkcjom kulturotwórczym i rekreacyjnym, które to funkcje stają się coraz ważniejszym tematem dyskusji społeczeństwa z instytucjami państwowymi.

Ważnym wydarzeniem w procesie wyłączania oraz ochrony lasów cennych społecznie i przyrodniczo była konferencja poświęcona temu procesowi i podsumowująca dotychczasowe działania Ogólnopolskiej Rady o Lasach oraz Zespołu ds. wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie. 30 lipca br. w Ministerstwie Klimatu i Środowiska spotkało się Kierownictwo resortu wraz z naukowcami, przedstawicielami LP, samorządu i strony społecznej. Na konwersatorium była obecna także Minister Anna Mucha podkreślając istotną rolę, jaką lasy wyłączone z wycięcia powinny odegrać dla edukacji, nie tylko młodzieży.

O znaczeniu pozagospodarczych funkcji lasów na tym spotkaniu mówił Pan prof. Marek Giergiczny z UW. Z badań jego zespołu wynika, że 90% Polaków i Polek odwiedza las w celach rekreacyjnych i że wartość funkcji pozagospodarczych (rekreacyjnych) przekracza

---

² <https://zpe.gov.pl/a/zroznicowanie-gleb-i-roslinnosci-na-obszarze-polski/DSMORxNIH>

zysk z rocznej sprzedaży drewna w Lasach Państwowych. Polacy cenią lasy starszych klas wieku, z drzewami sędziwymi oraz różnorodnie gatunkowo. Takie drzewostany znajdują się w lasach cennych społecznie jak i lasach cennych przyrodniczo przewidzianych do wyłączenia z intensywnej gospodarki. Przebieg konferencji i wystąpienie Pana prof. Marka Giergicznego (od 34 minuty) można prześledzić pod poniższym linkiem:

<https://www.youtube.com/watch?v=yTp2Cwculmk>

2 Czy Pani Minister zamierza zabezpieczyć interesy przedsiębiorców przerabiających drewno na terenach objętych wyłączeniami przy przewidywanym ogromnym deficycie drewna na rynku lokalnym, tj. lokalnych producentów mebli, domów, stolarki drzwiowej i okiennej, konstrukcji dachowych itp.?

Należy zauważyć, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska podjęło szereg działań kompensacyjnych mających na celu wyrównanie przewidywanych negatywnych efektów, które mogą zostać spowodowane przez wyłączenie z gospodarki leśnej drzewostanów cennych przyrodniczo i wartościowych społecznie. Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozumie potrzeby sektora drzewnego, dlatego już 23 stycznia br. Pani Minister Klimatu i Środowiska spotkała się z przedstawicielami przemysłu drzewnego. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju i Technologii, z wiceministrem Waldemarem Stugockim oraz członkowie stowarzyszeń Papierników Polskich, Producentów Płyt Drewnopochodnych, Przemysłu Tartacznego, Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Związku Polskie Okna i Drzwi, Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Producentów Mebli, Polskiego Komitetu Narodowego EPAL, firmy Stelmet, a także zastępca Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Było to pierwsze spotkanie, na którym goście zakomunikowali potrzeby przemysłu drzewnego.

15 marca br. ogłoszony został pakiet dla przemysłu, którego celem jest stworzenie warunków dla stabilnego rozwoju firm w tym sektorze, w obecnej sytuacji rynkowej. Pakiet dla przemysłu drzewnego obejmuje:

- zwiększenie procenta puli drewna przeznaczonego dla stałych, sprawdzonych klientów;
- większe premiowanie przy sprzedaży intensywności przerobu drewna – im bardziej korzystne dla gospodarki, zaawansowane (głębsze) wykorzystanie drewna, tym większa premia;
- oferowanie produktu drzewnego dostosowanego do potrzeb polskich nabywców, a nie zagranicznych np. z dalekiego wschodu;
- proklimatyczną lokalność – premię dla kupców przerabiających drewno bliżej miejsca pozyskania, aby uniknąć zbędnie generującego CO₂ nieracjonalnego transportu drewna;
- eliminację nieuczciwych kupujących przez efektywną kontrolę rzeczywistego sposobu i miejsca przerobu drewna. Przedsiębiorcy unikający kontroli nie otrzymają punktów;
- eliminację zjawiska sztucznego popytu na drewno;
- większą stabilność i pewniejszą przyszłość, łatwiejsze planowanie – wprowadzenie opcji półrocznej umowy na zakup drewna;
- transparentność sprzedaży drewna – pełną jawność nabywców i wartości umów, w tym deklaracji przerobu;

- uwolnienie dla przemysłu drewna pełnowartościowego, grubego, które dziś jest używane w energetyce (definiowanie kategorii drewna energetycznego);

Pakiet ten został stworzony na bazie licznych postulatów stowarzyszeń i organizacji zrzeszających przedsiębiorców branży drzewnej. Przed 2024 r. nie było takiej otwartości Ministerstwa Klimatu i Środowiska na dialog z przemysłem drzewnym, co przyznają sami przedsiębiorcy np. na komisji sejmowej. Przedstawiony pakiet wyznacza kierunek zmian, który obecnie przeformułowywany jest na konkretne wdrożenia. Szczegółowe rozwiązania zostają wypracowane na dedykowanych spotkaniach z przedstawicielami przemysłu drzewnego, Lasów Państwowych oraz strony społecznej. Wśród nabywców drewna przeprowadzona została ankieta (przez Lasy Państwowe we współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska), aby ostateczne rozwiązania wypracowane w dialogu precyzyjnie i konkretnie odpowiadały na ich potrzeby.

Odbiciem tych działań są niedawno ogłoszone przez Panią Minister Paulinę Hennig-Kloskę oraz Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych Witolda Kossa i jego Zastępcę Marcina Polaka nowe zasady sprzedaży drewna, odpowiadające na potrzeby nabywców, i zawierające takie potrzebne rozwiązania jak wzmocnione premiowanie przerobu głębokiego drewna w kraju czy proklimatyczna lokalność zapewniająca dodatkowe punkty za przerabianie drewna w niewielkiej odległości od jego pozyskania.

W trosce o sytuację przemysłu drzewnego w dniu 28 czerwca 2024 r. w siedzibie Dyrekcji Generalnej LP odbyło się spotkanie dotyczące możliwości ograniczenia eksportu drewna okrągłego z Polski. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Krajowej Administracji Skarbowej, Ministerstwa Rozwoju i Technologii, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, Najwyższej Izby Kontroli, Komendy Głównej Policji, Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, Urzędu Dozoru Technicznego, Zarządu Morskiego Portu Gdańsk S.A., Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego. Spotkanie potwierdziło złożony charakter zjawiska eksportu drewna, a dalszy postęp prac w zakresie wsparcia przemysłu drzewnego wymaga zaangażowania wielu resortów i instytucji.

Przedstawiciele branży drzewnej są aktywnie włączani do różnych inicjatyw Ministerstwa Klimatu i Środowiska - w tym są członkami ministerialnego Zespołu ds. wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie. Biorą oni również udział w Ogólnopolskiej Naradzie o Lasach.

Od kwietnia bieżącego roku trwa wspomniana wcześniej Ogólnopolska Narada o Lasach. Jest to cykl spotkań mających na celu kontynuację procesu kompleksowej transformacji gospodarki leśnej i stanowi odpowiedź na potrzebę dialogu ze społeczeństwem na temat sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. Odwołuje się również do najlepszych osiągnięć wielu pokoleń polskich leśników, przyrodników, naukowców i innych podmiotów. Podczas „prac stolikowych” identyfikowane są ryzyka oraz potencjalne skutki ekonomiczne i gospodarcze, niezbędne działania ograniczające negatywne skutki oraz działania osłonowe.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska zdaje sobie sprawę, że obecna perspektywa finansowa UE niesie za sobą olbrzymie możliwości i szanse dla finansowania przedsięwzięć realizujących zieloną transformację oraz wspierających przekształcenia w branżach nią dotkniętych, w tym ZUL. W związku z powyższym, Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi szereg spotkań mających na celu wypracowanie systemu poszerzającego horyzonty prac Zakładów Usług Leśnych.

Certyfikat FSC

Ministerstwo Klimatu i Środowiska zmieniło dotychczasową politykę w sprawie stosowania certyfikacji FSC w jednostkach Lasów Państwowych podejmując obecnie działania w celu przywrócenia certyfikacji FSC w LP. Działania te wpisują się w oczekiwania polskich przedsiębiorców przemysłu drzewnego, którym zależy na dostarczaniu na rynek, również zagraniczny, produktów certyfikowanych cieszących się większym uznaniem wśród konsumentów. Stanowią także odpowiedź na postulaty organizacji przyrodniczych i społecznych zwracających uwagę na potrzebę prowadzenia zrównoważonej polityki leśnej wzmacniającej funkcje przyrodnicze i społeczne lasu. W dniu 29 lutego br. odbyło się spotkanie przedstawicieli Ministerstwa oraz Dyrekcji Generalnej LP z organizacją FSC International. Zarówno Lasy Państwowe, jak i przedstawiciele FSC, wyrazili dobrą wolę dążenia do porozumienia w zakresie kształtu nowej umowy licencyjnej na znak towarowy FSC. W tym celu został powołany zespół roboczy, który rozpoczął prace nad szczegółowymi rozwiązaniami służącymi przywróceniu certyfikacji FSC w skali ogólnokrajowej.

Pierwszym krokiem będzie dążenie do przywrócenia certyfikatu dla Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Niniejsze działania zbiegają się w czasie z aktualnie prowadzoną przez organizację FSC rewizją standardu krajowego dla Polski. Po okresie przejściowym, najwcześniej w grudniu 2025 r., nowy standard zastąpi dotychczasowy.

Pierwszy certyfikat FSC potwierdzający pozyskanie drewna w wyniku odpowiedzialnego gospodarowania został wydany na świecie w 1993 r., natomiast w Polsce już w 1996 r. taki certyfikat otrzymała RDLP w Gdańsku. Certyfikatem FSC były objęte prawie wszystkie jednostki Lasów Państwowych - w I poł. 2022 r. certyfikat obejmował 70% powierzchni leśnej kraju, natomiast w lutym 2024 r. certyfikat obejmował już tylko 4 z 17 regionalnych dyrekcji LP (Katowice, Szczecin, Szczecinek i Zielona Góra, co stanowiło 2,3 miliona hektarów lasów), czyli ok. 24% powierzchni leśnej Polski. Certyfikat FSC pozwala na podniesienie konkurencyjności polskich produktów drzewnych na arenie międzynarodowej. W Polsce certyfikat FSC posiada około 2,4 tys. przedsiębiorstw. W ostatnim okresie udało się przywrócić certyfikat dla RDLP w Białymstoku.

Drewno energetyczne

W MKiŚ finalizowane są prace nad rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowych cech jakościowo-wymiarowych drewna energetycznego. Celem rozporządzenia będzie wykluczenie możliwości wykorzystania pełnowartościowego drewna w energetyce zawodowej (tzn. wytwarzającej i przesyłającej energię). Oznacza to,

że zamiast do kotłów elektrowni drewno będzie trafiać do przemysłu drzewnego. Obecnie rozporządzenie jest na etapie po konsultacjach w Rządowym Procesie Legislacji³.

3 Czy i w jaki sposób zamierza Pani Minister przeciwdziałać przewidywanym wzrostem bezrobocia w obszarach objętych moratorium, w sytuacji gdzie są to tereny o niskim poziomie uprzemysłowienia i jednocześnie wysokim wskaźniku lesistości, gdzie lokalna społeczność żyje z lasu i pozyskiwanego drewna?

Należy wyraźnie podkreślić, że moratorium na ograniczenie lub wyłączenie z pozyskania drewna w najcenniejszych przyrodniczo i społecznie obszarach (1,3% obszarów zarządzanych przez PGL LP) nie wpłynęło znacząco na działalność branży drzewnej. Moratorium będzie kontynuowane – Dyrektor Generalny Lasów Państwowych otrzymał polecenie, przypominające jednocześnie o możliwości indywidualnych, uzasadnionych modyfikacji moratorium. Takie wnioski mogą składać RDLP m.in. z uwagi na potrzeby zakładów usług leśnych. Aktualizacja powinna zachować ideę ochrony najcenniejszych drzewostanów oraz uwzględniać możliwość prowadzenia prac przez lokalne przedsiębiorstwa leśne.

Wspomniana powyżej Ogólnopolska Narada o Lasach to odpowiedź na potrzebę dialogu ze społeczeństwem na temat sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. Poszczególne grupy robocze wypracowały wytyczne i rekomendacje dotyczące kryteriów wyboru obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych, a także sposobu prowadzenia gospodarki leśnej na obszarach o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych oraz modelu zarządzania lasami z udziałem społeczeństwa.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska stale i aktywnie monitoruje sytuację przedsiębiorstw w sektorze leśno-drzewnym i rozumie potrzeby tego sektora. Również w pracach Ogólnopolskiej Narady o Lasach wzięli udział przedstawiciele m.in. Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Polskiego Związku Pracodawców Leśnych, Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych.

Odpowiadając na obawy dotyczące wpływu reform dla zakładów usług leśnych (ZUL) oraz branży drzewnej należy także podkreślić, że MKiŚ prowadzi rozmowy z instytucjami publicznymi odpowiedzialnymi za wdrażanie programów finansowanych ze środków europejskich w celu identyfikacji projektów, które mogą pomóc zniwelować ryzyka dla przedsiębiorstw dotkniętych zmianami. A jednocześnie pamiętać, że moratorium z 8 stycznia nie zabrania prac, które nie wiążą się z pozyskiwaniem drewna w takich dziedzinach jak: hodowla lasu, ochrona przyrody, ochrona lasu, łowiectwo i ochrona przeciwpożarowa, a także realizacja zadań turystyki i utrzymania jej infrastruktury. W lasach wyłączonych z użytkowania nie zabraknie więc pracy dla Zakładów Usług Leśnych. Projektem realizowanym przez lata w lasach RDLP Krosno wyłączonych z użytkowania może być budowa i konserwacja zapór antyerozyjnych, na wzór tych powstających w RDLP Wrocław.

---

³ <https://legislacja.gov.pl/projekt/12386802>

Stare drogi leśne i szlaki zrywkowe działają jak rynny erozyjne jeszcze dziesiątki lat po ich porzuceniu. Należy temu zapobiegać, jak na zdjęciu przedstawionym poniżej.

Zapora antyerozyjna w nadl. Śnieżka (Fot. E. Hałdaś)

Jestem głęboko przekonany, że podejmowane przez resort klimatu i środowiska działania wychodzą naprzeciw oczekiwaniom zarówno strony społecznej i przyrodniczej, jak również branży drzewnej. Podejmowane działania często muszą mieć formę kompromisu, wymaga to wielu przemyśleń i analiz oraz opiniowania przez różne gremia i instytucje, w których głos kierownictwo resortu stara się wsłuchiwać.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Podsekretarz Stanu Mikołaj Dorożala
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.